

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede opoldne.

Štev. 17.

V Mariboru, dne 24. aprila 1902.

Tečaj XXXVI.

Gospodarstvo štajerske dežele.

Deželni odbor je razposlal svoje poročilo o gospodarstvu štajerske dežele za leto 1901. Nekateri podatki iz te knjige utegnejo zanimati naše bralce, zato jih hočemo polagoma priobčevati v »Slov. Gospodarju«. Iz tega poročila zvemo n. pr., da je na deželni gimnaziji v Ptujju bilo ob koncu šolskega leta 1900/01 171 učencev, izmed katerih je napravilo 19 učencev skušnjo z odliko, 114 s prvim redom, 16 z drugim redom, 5 s tretjim redom in 17 jih je skušnjo ponavljalo. Začetkoma šolskega leta 1901/02 se je otvoril osmi razred in se bo letos na tem zavodu prvokrat delal zrelostni izpit.

Ptujskemu nemškemu »studentenheimu« je daroval deželni zbor 2000 (dve tisoč) kron. Stroški za ta deželni učni zavod so znašali za leto 1900: 46.391 K; za vsakega učenca je plačala torej dežela 252 K.

Na sadijerejski in vinarski šoli v Mariboru se je učilo v šolskem letu 1900/01 začetkoma 39 učencev, konec šolskega leta 36 učencev. Od teh je bilo 8 Nemcev in 28 Slovencev. Izmed njih je bilo 30 kmetijskih sinov, 3 so bili sinovi obrtnikov, 2 sinova uradnikov in služabnikov, 1 učiteljev sin. Podučni jezik: nemški (seveda).

To šolo je končalo l. 1901 deset učencev: 2 z prav dobrim, 3 z dobrim, ostali s komaj dobrim uspehom. Leta 1900 je stal ta zavod 34.285 K; za vsakega učenca je plačala dežela 926 K.

L. 1897. je plačala za vsakega učenca 652 K.
» 1898. » » » » » 680 »
» 1899. » » » » » 754 »

Meščanske šole (deželne) se nahajajo v Celju, Fürstenfeldu, Hartbergu, Judenburgu, Radgoni in Voitsbergu. Učencev na vseh teh šolah je bilo koncem šolskega leta 1899/900: 516. L. 1900 je stala meščanska šola v Celju 20.036 K; jeden učenec 196 K; ona v Fürstenfeldu 13.795 K, jeden učenec 132 K, mešč. šola v Hartbergu 13.476 K, mešč. šola v Judenburgu 14.928 K, eden učenec 179 K, mešč. šola v Radgoni 14.263 K, jeden učenec 216 K, mešč. šola v Voitsbergu 15.833 K, jeden učenec 125 K. 429 učencev je bilo Nemcev, 82 Slovencev in 5 drugih.

Ljudske šole. Meščanskih šol je bilo v deželi l. 1901: 14, javnih ljudskih šol 851, zasebnih ljudskih in meščanskih šol in sicer s pravico javnosti 42, brez te pravice 16, skupaj 58. Vseh šol 923.

Od ljudskih šol je bilo:

1 razrednih 223 (proti 227 v prejšnjem letu)
2 » 236 (» 234 » » »)
3 » 147 (» 142 » » »)
4 » 110 (» 108 » » »)
5 » 102 (» 113 » » »)
6 » 30 (» 18 » » »)
7 » 3 (» 3 » » »)

Na 773 šolah je vpeljan celodnevni, na 63 poldnevni in na 15 šolah deloma celo-, deloma poldnevni šolski poduk.

Od vseh 923 ljudskih in meščanskih šol je bil šolski poduk v nemškem jeziku na

651 šolah, v slovenskem na 230 šolah in na 42 v obeh jezikih.

Stanje šolskih poslopij je bilo v 339 slučajih jako dobro, v 287 slučajih dobro, v 160 slučajih povoljno in v 79 slučajih nepovoljno.

Šolsko obiskovanje. V šolskem letu 1899/900 je bilo dolžnih šolo obiskovati 191.989 otrok. Obiskovalo je pa šole le 184.839 otrok, brez šolskega poduka je torej ostalo 7150 otrok. Največ otrok, ki so zdravi in za šolo godni, pa niso obiskovali šole, je v okrajih: Sevnica (491), Gornji grad (401) in Brežice (236); za temi pridejo okraji: Celje, Kozje, Konjice, Šoštanj in Laško, šolsko obiskovanje je bilo na 210 šolah jako dobro, na 473 šolah dobro, 461 šolah povoljno, na 21 šolah manje ali nepovoljno.

Šolsko obiskovanje se je pospeševalo s tem, da se je otrokom dajala hrana na 227 šolah, kar je stalo 37.116 K in je hrano zavživalo 13.387 otrok.

Olajšanje šolskega obiskovanja. V 666 občinah se je 21.554 otrokom olajšalo obiskovanje šolskega poduka, deloma na ta način, 1. da so otroci v 7. in 8. šolskem letu po zimi šolo redno obiskovali, po letu pa bili popolnoma oproščeni. Tega olajšanja se je vdeleževalo 11.361 otrok v 340 občinah.

2. Na ta način, da so v 7. šolskem letu otroci po zimi redno šolo obiskovali, po letu pa samo dvakrat na teden; v 8. šolskem letu dvakrat na teden po zimi, popolnoma oproščeni po letu. Tega olajšanja se je vdeleževala 1 občina s 95 otroci.

Listek.

Slovenci na Vestfalskem.

Piše o. Kasijan Zemljak.

Homberg ob Renu.

Kdo veliko potuje, zna marsikaj povedati. No, tudi jaz nabasal sem svojo torbico — kaj je vse smuknilo v njo, ne povem —, da grem nekoliko po svetu. Pa kam? A, naš ljubi »Slovenski Gospodar« me je že izdal. Kot znani mračnjak, prisopihal sem v torek, dne 15. t. m., ravno o polnoči na ljubljanski kolodvor. Tu pa je šumelo kakor v panju; nad 300 graničarjev prežalo je na vlak, da obrnejo hrbet nehvaležni domovini, šli so v Ameriko. Obup jim je gledal iz obraza, siromaštvo iz borne obleke. Bog jim daj srečo! Kakor mi je dan pozneje vedel povedati sprevodnik od Inomosta proti Feldkirchu, bili so zadnjih 14 dni vsi vlaki polni ameriških izseljencev. — Komaj zasedem voz v Beljaku, prične se neznatno človeče — s »Graz. Tagblattom« v roki — repenčiti nad napisom voza sosednega vlaka »Prag—Laibach«, češ, glejte kako Slovani skupaj drže! Reva uboga! Že na Tirolskem pri Liencu videl sem na njivi čuden prizor: dve brhki Tirolki vlekli ste plug, kakor dva vo-

lička, in menda njiju oče vladal je železnega konja.

Prekrasno je mesto Brunek z lepo okolico. V Inomostu bi moral skoraj še enkrat študirati matematiko in druge imenitne vede. Voznik namreč odložil me je kar v gimnazijskem poslopju; hitro mi puhne nasproti neljubi zrak in popiham jo brzih korakov, kamor spadam. Kako prijetno bilo je tukaj bivati mej brati. Res, frater povsod brate ima. Ogledal sem si novo cerkev sv. Nikolaja, jedno najlepših v mestu. Videl tudi »zlato strešico«, katero so pred kratkim prenovili za 11 tisoč goldinarjev.

Pot vodila me je nekaj časa potem iz Buhsa do Konstanca na Švicarski zemlji; pa naj slavno ljudovlado še tako hvalijo, moram vendar priznati, da tako slabo se še nikjer nisem vozil kakor tukaj. Kaka sprememba, ko prestopim na nemško železnico. Ljudje postrežni, vozovi lepi, cena primerna. Čez drn in strn smo od tod drvili proti Darmstadtu. Vlak je na progi prevozil 36 predorov. Prekrasno se vzdiguje na nekajih mestih na Virtemberskem železniška proga; divno lepi so bili pač zdaj holmi po Virtemberskem in Pfalci. Cvetoče črešnje se vrste s rudečo breskvijo; nad bujnimi vinogradi pa dolge njive, cvetoče repe zavite v rumeno-zlati plašč. Vsaka ped zemlje je tukaj skrbno obdelana.

V Majncu na kolodvoru pridruži se nam eleganten gospod, ki nas s prav sladkimi besedami povabi, naj mu delamo družbo do Kolina. A Janez jo je skupil! Povedal sem mu, da idemo kamor nam drago, in pobrisal jo je! To je bil morda že jeden onih, ki razne tiče love; a mi smo mi. — V petek imel sem srečo maševati na grobu ostankov sv. Treh kraljev v stolni cerkvi v Kolinu. Vspodbudno vedli so se verniki v hiši božji. Klečati sem videl imenitno oblečenega gospoda pred grobom Gospodovim, molečega z razprostrtimi rokami. Zvonika sta — ako se še nista postarala — vedno 157 m visoka. Toda naprej! V Oberhautnu čakal nas je na kolodvoru vrli rojak, ki me je tudi spremil na prvo postajo v Homberg. Ljubeznjivo me tukaj sprejme častitljivi gospod pastor (župnik), ki je izkusil vse stiske nemškega kulturnega boja. A vedno je Bogu hvaležen, da je ravno Vsemogočni po tem boju ojačil nemške katoličani. V soboto vabil sem po koloniji slovenske delavce, katerih biva nad 500 tukaj, najpridejo k slov. službi božji. Prišli so radi, a ž njimi še mnogo Italijanov, Slovakov in Čehov. Čehi so tukaj duhovno najbolj zpuščeni, bogoljubno delo storil bi češki duhovnik, da jih obišče.

V nedeljo popoldne 20. t. m. bil je za Slovence cerkveni govor in slov. pete lita-

Današnji list ima „Naš Dom“ kot prilogo!

3. V 8. občinah se je 98 otrokom dovolilo sledeče olajšanje:

Sedmo šolsko leto: redno šolsko obiskovanje po zimi, po letu 3 ure na teden.

Osmo šolsko leto: po zimi 3 ure na teden, popolnoma oproščanje po letu.

Mnogim otrokom po mestih, trgih in kmetih se je pa podelilo posebno olajšanje šolskega obiskovanja.

Narod slovenski!

Letos, ko se je vsa slovenska domovina v lepi slogi zavzela za najvišjo šolo, za slovensko vseučilišče, hočejo naši nasprotniki brezpogojno zatreti še celo naše srednje šole, zlasti celjsko slovensko gimnazijo. Kljub naporom naših poslancev in kljub jasno izraženi volji večine ljudskih zastopnikov cele Avstrije, rujejo sovražne sile ravno sedaj z vso silo na tihem zoper ta slovenski zavod.

V trenutku, ko je ves slovenski narod ene misli, da se ne smemo brez boja udati sovražnemu navalu, oglasil se je iz narodnih vrst glasen klic, da ustanovimo v Celju za slovenske gimnazije »Dijaški dom«, s katerim utegnemo najzanesljivejše zagotoviti obstoj slovenske celjske gimnazije. V Celju, ki stoji na slovenskih tleh sredi popolnoma slovenskega ozemlja postavili so naši sovražniki za nemčurske in odpadniške nemške gimnazije »Studentenheim«, kateri se vzdržuje z davki v dobri tretjini slovenske dežele in za katerega so se nabirali in se še nabirajo denarni doneski po vsej Avstriji in Nemčiji.

Ali bi ne bilo naravno, da se združi tudi vsa slovenska domovina v ta namen, da z dejanjem pokaže, koliko ji je za obstanek slovenske gimnazije v Celju, v tem kulturnem središču štajerskih Slovencev, kateremu Slovenci ne smemo nikdar priznati izključno nemškega značaja! Ali ne dokažemo Slovenci svoje odločne volje za nadaljnji povoljni razvoj celjske gimnazije na najlepši in najizdatnejši način, ako vsak po svojih močeh z denarnimi prispevki omogočimo ustanovitev »Dijaškega doma« v Celju, predno se našim sovražnikom posreči slovensko gimnazijo odpraviti.

Ustanovilo se je v Celju društvo za nabiranje denarnih prispevkov za »Dijaški dom«. Mnogi odlični rodoljubi darovali so že izdatne vsote, ki pa žalibog še ne zadostujejo. Zato smo se obrnili mi slovenski akademiki, ki v borbi za slovensko vseučilišče najbolj občutimo tudi nedostatke srednjega šolstva zlasti na Štajerskem, s pozivi na vse znane

nam rojake, da blagovolijo vsak po svojih močeh prispevati za ustanovitev »Dijaškega doma« v Celju. Imena vseh darovalcev zapisala se bodo v spominsko knjigo »Dijaškega doma«, ter objavila tudi v slovenskih listih. Imena ustanovnikov, ki plačajo najmanj 200 K, zabeležila bodo se pa v večem spomin na borbo Slovencev za celjsko gimnazijo leta 1902 z zlatimi črkami na spominski plošči.

Pozivamo torej še enkrat potom slovenskega časopisja vse rojake, katerim je za naš napredek na polju narodnega šolstva, da pokažemo to svojo željo ne samo z mnogimi besedami, ampak tudi z odločnim blagim dejanjem. Spominjajmo se pa, da dvakrat da, kdor hitro da, ter se podvizajmo, da ne zamudimo pravega trenutka! Nemudoma torej na delo za »Dijaški dom« v Celju!

Vsi denarni prispevki naj se pošiljajo naravnost na naslov: »Dijaški dom« v Celju.

Gradec, 20. malega travna 1902.

Akademiški agitacijski odbor.

Nemiri v Belgiji.

Strune v Belgiji so bile že preveč napete. Vodje socialistov so hujskali delavce očitno k upor. Najbolj so pri svojih prekućijskih načrtih računili na vojaštvo, da se v odločilnem trenutku postavi ob stran puntarjev. Toda to je bilo le njih mnenje, zapisane take podpore niso imeli od vojske. Tudi vlada je pravila, da se zanaša na vojaštvo in da bo s silo zatrla upor. In vodje socialistov so si še ob pravem času premislili. Nasvetovali so, da delavci stopijo zadnji ponedeljek zopet v delo. Stavka delavcev se je na ta način v ponedeljek končala in s tem je javni red in mir zopet zagotovljen.

Seveda popolnoma se še vznemirjenost ni podela. V občinskih zastopih, kjer imajo večino socialisti in liberalci, se sklepajo prošnje in pozivi do kralja, naj poseže vmes in pouči vladu, kaj ji je storiti. A take prošnje so brez pomena, glavno je, da se je stavka nehala.

Vodje socialistov so zopet pokazali, da nimajo ne razuma ne srca, voditi delavskega ljudstva. Predno so se prepričali, da kaj dosežejo, tirali so delavstvo proč od dela ter jih hujskali k upor. Za več kot teden dni so oškodovali delavce za njih zaslužek, sebe pa so masno plačevali iz strankarske blagajne. Sedaj je stavka končana, voditeljem ni nič škodovala, le delavstvo je isto, ki je trpelo.

da bi se dala kaj motiti, »idite dalje; ta hiša ni gostilna.«

»V imenu Boga Abrahamovega, Izakovega in Jakobovega, odprite nam!« se zvonko razlegne prejšnji glas.

Sedaj je vstala starka: »Gorje potniku, ki stopi tu noter!« Tako je govorila, ko je odpirala vrata. Vendar jo pogled na veličastno ženo presune tako, da za korak stopi nazaj. Pred njo je, dasi tega ne ve, sveta družina, bežeča v Egipt. Mileje govori: »Ko vas vslišujem, pahnjeni ste ob enem v pogubo; žena sem razupitega roparja, ako se on vrne, ne uide te smrti.«

Med tem je odprla vrata. Jožef, privezavši osla, stopi v koč z Marijo in božjim detetom. Gospodinja vrže nekoliko suhljadi na ogenj, ki vzplapola v tako ljubkem plamenu, da je borna koč naenkrat nekako čudovito razsvetljena. Dete v zibeli, pozabivši svoje trpljenje, se smehlja Jezuščku.

»Ne vem, od kod ste«, pravi na to starka, »ali od kar ste pod našo streho, dobro mi je nekako pri srcu, in moj deček je z menoj srečen.«

II.

Zunaj je tema postala še bolj črna in vihar ni nehal besneti. Pa čuj, zopet se trka. »Žena, odpri, hitro odpri!« Tako kriči za-

Državni zbor.

Dunaj, 23. aprila 1902.

Volitev v kvotno deputacijo in delegacije.

Dne 16. aprila popoldne ob 5. uri se je imela vršiti volitev v kvotno deputacijo in delegacije. (Kvotna deputacija poslanske zbornice šteje 10 udov, k tem pride še 5 udov iz gospodske zbornice. Teh 15 avstrijskih poslancev se dogovori z enakim številom ogerskih poslancev, koliko odstotkov plača naša, in koliko ogerska državna polovica za skupne državne potrebsčine. V delegacije voli poslanska zbornica 40, gospodska zbornica 20 poslancev. Teh 60 avstrijskih poslancev se dogovori z enakim številom ogerskih, koliko bojo znašali skupni stroški za armado, za zunanje državne zadeve in za skupne finance).

Pred volitvijo se vzdigne v imenu nemških narodnjakov dr. Derschatta ter zahteva, naj se ta volitev preloži za osem dni, ker njim ne kaže, volitev izvršiti danes. Ob enem zahteva, da se mora o tem njegovem predlogu po imenih glasovati. Ker se je vzdignilo za ta Derschattov predlog 50 poslancev, se je glasovalo po imenih. Pred glasovanjem izjavi dr. Pacak v imenu Čehov, da oni ne morejo podpirati Derschattovega predloga, češ: »Nemci bi radi še osem dni se pogajali z vladu ter od nje dobili zagotovilo, da bo vstregla njihovim željam.« Pri glasovanju se je Derschattov predlog odklonil z 191 proti 62 glasovi. Z nemškimi narodnjaki so glasovali le nemški naprednjaki in Vsenemci. Vršila se je toraj volitev brez opovire. V kvotno deputacijo je izvoljen izmed Slovencev gosp. Povše. V delegacijo volijo posebne dežele po svoji velikosti večje ali manjše število poslancev. Štajerska voli 2 poslanca; kranjska, koroška in druge manjše dežele po enega. Štajerski nemški narodnjaki so si izvolili letos grofa Stürgkha in nemškega kmeta Poscha. Štajerski slovenski poslanci in nemški katoliki se niso vdeleževali volitve. Za Kranjsko je izvoljen dr. Šušteršič. Zanimiva je bila volitev za Dalmacijo, katero voli tudi enega poslanca. Hrvatski poslanci pravaške stranke se niso vdeleževali volitve. Izvoljen je pristaš hrvatske narodne stranke g. Vuković. Za Istro, Trst in Gorico so izvoljeni sami Lah.

Delegacije se snidejo 6. majnika v Budim-Pešti.

Proračunska razprava — finančno ministrstvo.

Razni govorniki so pri tej točki izrekli upravičene pritožbe, kako hudo obdačeno je zlasti kmetско ljudstvo. Plačevati mora zem-

nije. — Slovenec je rojen pevec. — V sredo končam tukaj in odidem v Marksloh in Hamborn, kjer me čaka blizu 1500 Slovencev.

Pravljica o Dizmu, desnem razbojniku.

I.

Noč je bila črna, ni bilo zvezdice na nebu. V puščavi Sur med Arabijo in Egiptom je razgrajal grozen vihar, bati se je bilo, da kar odnese kočico, ki je daleč od ljudskih bivališč samovala v pusti planjavi. V tej hišici je bivala postarna ženica z nagrbčanim osornim obrazom ter se grela ob ognjišču, pogledovala na zibelko, v kateri je bilo bolno dete. Pa kdo prihaja v tem groznem viharju z lučjo proti koči, v viharju, ki je strašen celo za divjo zver?

Prišli so do bivališča. »Odprite, za božjo voljo, odprite! Prenosite mojega soproga in moje dete!«

Tako se je glasilo mlo iz ust utrjene mlade žene, ki je bila sicer jako priprosto oblečena, ali videti vender le čudovito mila in veličastna. Taki morajo pač biti angelji, ako pridejo v človeški podobi na zemljo.

»Bodite kdor koli«, odgovori starka, ne

povedujoč osoren moški glas. Prestrašena se klicana zgane. »Bog pomagaj! To je moj mož. Kam naj vas skrijem?« Med tem vstane Marija, da jej Jezusa ter gre roparju odpret. Ropar vstopi dežja premočen ter z naropanim obložen. Zagledavši Marijo jezno pogleda svojo ženo, kakor bi hotel reči: Od kod pa ti nepovabljeni gostje?

»Ubogi popotniki!« razlaga mu žena, »katere je ujel vihar. Sprejela sem jih ter mislim, da nam prineso srečo.«

Ropar se ostro ozira na tujce. Pa glej čudno premembo! Z brado zaraščeni obraz se jame prijazno smeјati. Zapre vrata ter odgovori: »Bodite pozdravljeni!« Rop vrže v kot, sleče mokro obleko ter pravi: »Žena, ali nimaš nič jedila?« — »Še je nekoliko kruha, sadja in pa četrt srne«, odvrne roparjeva žena, vstane ter hoče Mariji podati Jezusa, da bi prinesla te reči.

»Ne!« pravi Marija, »pusti, da to jaz storim.«

Vsi so jedli. Samo roparjeva žena je ostala z Jezusom pri zibeli svojega sina. Ali to ji ni delo britko, kajti srce ji je veselja poskakovalo; tako srečna se ni bila nikoli.

Po večerji se vsede ropar zopet k ognju. Obraz se mu potemni, ko pogleda od svojega sina na Jezusa. »Oh«, pravi Jožefu, »ko bi bil moj sin tak, kakoršen je vajin!«

ljški davek državi, potem pa pridejo razne doklade za deželo, za okraj in za občino. Zadnji čas so se pa oglaševala razna velika mesta, katera zahtevajo posebno podporo. Če se ugotovi tem mestnim zahtevam, bi njim (mestom) morala država plačati 200 milijonov kron. Zato je v imenu katoliškega središča predlagal dr. Fuchs: vlada naj predloži državnemu zboru načrt postav, po kateri bi se naj razbremenile ne le mesta, temuč tudi posamezne dežele.

Državna podpora za mesto Praga.

Najvažnejši dogodek zadnjih dni je bil vladni predlog, naj se mestu Pragi dovoli državna podpora 16 milijonov kron, ki se izplačajo v desetih letih tako, da Praga dobi vsako leto 1 milijon 600.000 kron. Stvar je taka: Sredi skozi mesto Praga teče reka Vltava, tako da reka mesto razdeli v dva skoraj enaka dela. Ker se v praško mesto stekajo razne državne ceste, je treba te ceste preko Vltave zvezati z mosti; razun tega se mora uravnati tudi obrežje. Vsa ta dela so proračunjena na 32 milijonov kron. Vlada je obljubila 16 milijonov, če enako vsoto prevzame češka dežela. Stvar je jasna. Vlada ni obljubila praškemu mestu te državne podpore, ker so v Pragi Čehi v veliki večini, temuč ker je spoznala, da je dolžna mestu pomagati. Nemška narodna stranka pa je razkričala: »Vlada hoče Čehom na škodo Nemcev podariti 16 milijonov kron.« Nape njali so se na eni strani Nemci, da se ta predlog zavrne; na drugi strani Slovani, da se sprejme. Nenavadno veliko število poslancev je bilo zbranih v zbornici pretečeni torek popoldne, ko je prišlo do glasovanja po imenih. Za dovolitev so glasovali: Čehi, Poljaki, Rusini, Slovenci, Hrvati, Rumuni, Italijani, češki in ustavovorni veleposestniki, deloma tudi krščanski socijanci; nasproti pa: nemški narodnjaki in naprednjaki, katoliški centrum, prusaki pa nekateri krščanski socijanci. Predlog za dovolitev je bil sprejet z 218 proti 135 glasovi. Vedelo se je že pred glasovanjem, da se bo predlog sprejel. Vsled dogovora se je desnica vzdržala ploskanja. Zanimanje za izid tega glasovanja ni bilo nikakor ne toliko kakor pri celjskih slovensko-nemških zavodih.

Dopisi.

Sv. Benedikt v Slov. gor. (Vrlemu slovenskemu mladeniču v spomin.) V tihi celici mariborskega semenišča sta se pripravljala pred kakimi sedmimi leti za svoj prihodnji poklic dva blaga mladeniča od sv.

«Bolan je tedaj!» odvrne Marijin soprog, opazivši na dečku grdihi ran.

Oče vzdihne: «Bolan, da! Strašno bolezen, — gobe ima.»

To rekši dolgo molči on in drugi. Slednjič pa zajoka roparjeva žena: «Bog kaznuje nad otrokom starišev grehe!»

Ropar pogleda ženo, ali ne srdito, marveč kaže kesanje in strah.

«Bog rad sprejme skesanega grešnika ter spremeni njegove solze v veselje», tolaži Marija. Vzemši zopet Jezusa v naročje, pravi: «Kmalu napoči dan. Dajte mi nekoliko vode, da umijem dete, potlej pa odrinemo.»

«Oh, ne šel!» odvrne ropar.

«Dolgo pot imamo», kaže Jožef.

«Kam greste?»

«Nesrečni pregnanci smo, ki gremo v Egipt, da si dobimo novo domovino; toda vrnemo se.»

Jožef in ropar gresta iz koče. Ljubek vetrič jima pihlja nasproti; oblaki se izgubljajo v daljavi, vse je vnovič poživljeno.

«Kopli svojega sina v vodi, s katero sem jaz umila svoje dete!» pravi Marija, objame staro ženo ter odide z Jožefom.

III.

Ropar in žena gledata za odhajajočimi, dokler jih le moreta videti.

Benedikta: Matevž Estrin in Lovro Fekonja. Prvega, odličnega dijaka-četrtolca, že šest let krije hladna gomila. Drugega pa smo pretekli torek položili v prezgodnji grob. Bil je Lovro Fekonja uzor slovenskega mladeniča. Kot sin globoko vernih, odlično narodnih in premožnih starišev je študiral gimnazijo v Mariboru. Huda očesna in pljučna bolezen ga prisilila v šestem razredu zapustiti učenje. Zdravil se je precej časa doma pri svojih ljubih stariših. Ko za silo okreva, vstopi pri Sv. Lenartu v službo kot davčni praktikant, kjer je služboval kaki dve leti. Vsak čas bi imel postati davčni pristav. Toda nekaj dni pred veliko nočjo nevarno zbolil za vnetjem možganov in pljuč, v nedeljo, dne 13. aprila pa med rano službo božjo izdihne svojo blago dušo. Poznal sem in poznam veliko vrlih slovenskih mladeničev, a rajni Lovro zdel se mi je najboljši. Čuj, slovenska mladina! Njegove prsi je dičil in krasil škapulir tretjega reda in karmelske Matere Božje! K sv. maši je zahajal tudi ob delavnikih. Sv. zakramente je prejemal goreče in pobožno vsak mesec v svoji župni cerkvi. Napuha ni poznal, žaliti tudi ni znal. Dasi je bilo celo njegovo življenje skoro nepretrgana bolehnost, vendar je junaško prenašal vsako trpljenje. V zadnji boleznij je z obćudovanja vredno pobožnostjo prejel sv. zakramente. Bil je pa tudi odločno naroden mladenič. Kot izvrsten pevec je povsodi rad sodeloval. Kako je bil povsodi spoštovan in ljubljen, pokazal je njegov sijajen pogreb. Zastopani so bili vsi lenarčki uradi. Domači mladeniči so ga spremljali s svojo krasno mladeniško zastavo. Ob grobu so mu govorili ginljivo slovo domači gospod kapelan ter se posebno v imenu mladeničev poslovili od njega. Jama je bila vsa prepletena in okrašena, da nismo videli črne prsti. Kakih 30 pevcev lenarčkih in domačih mu je na domu in na grobu zapelo ginljivi žalostinki »Blagor mu« in »Nad zvezdami«. V 23. letu, kakor sv. Alojzij, je končal tek svojega življenja. Kratko je živel, pa je spolnil veliko let. Žalosti potrte stariše naj tolaži ljubi Bog; mladeničem našim pa kličem: »Spomin postavite mu tak, — Da vsakdo skuša biti mu enak!»

Sv. Barbara v Halozah. (Volitve.) V občini Slatina se je vršila dne 13. t. m. volitev občinskega predstojnika. O tej priliki se je znani »Štajerčev« boter G. trudil na vse kriplje spraviti na svojo stran nekatere občinske odbornike, da bi potem glasovali za moža po njegovem srcu. A pravica, ki je še vselej zmagala, je hotela, da se mu je njegovo prizadevanje le malo posrečilo. Danes mu smemo odkrito povedati, da bi

Ko pa jima izginejo izpred očíj, vzdihujeta kakor bi bila izgubila za vselej kakega drazega izmed družine. Žena zajoka. «Pridi!» pravi gobovemu dečku, «pridi, Dizma, kopati te hočem v vodi, s katero je tujka umila svoje prelepo dete!»

«Pa čemu to?» pravi oče z ramami majaje.

Mati tega ne čuje.

A komaj se deček dotakne vode, je že zdrav.

Za 30 let je blaženo umrl ta Dizma, to sedanje dete Dizma, z Jezusom vred na križu.

Imenujemo ga — desnega razbojnika. Po »Američanskem Slovenci.«

Smešničar.

Previden mož. Sosed: «Dobro jutro! Kako je! Ali ni nič novega?» — Drugi sosed: «O pač, po noči mi je žena ušla.» — Prvi sosed: «Kako to, ali nisi ti ničesar opazil.» — Drugi sosed: «O, seveda sem, pa sem se delal, kakor bi spal, ker drugače bi mi gotovo ne ušla.»

bilo bolje, ako bi ne agitiral na tak način. — Večini občinskih odbornikov bodi tukaj na čast povedano, da še imajo v sebi pošteno slovensko srce in dušo, ki se še ne da tako hitro usužnjiti vsakemu »Štajerčevemu« botru. Izvolili so občinskim predstojnikom poščenega moža, ki se bo gotovo vedno držal narodno mislečih, pa ne »Štajercu« udanih mož. Tak je gosp. Krajnc, in Slatinčani bodo z njim tudi celo zadovoljni. Namen g. G. ... in slavnih drugov, posaditi na tako častno mesto enega izmed svojih, se je tedaj — izjalovil. Da so kot občinska svetovalca vrinili dva nezavedna G. ... ova pristaša, (vsaj isti dan!) to je gotovo malenkostnega pomena. Glava v občini je in ostane predstojnik. Čuditi se moramo tedaj, da je nasprotni, manjši tabor začel na tako velikanski način slaviti svojo namišljeno zmago, kakor da bi bili bogve kaj pridobili. Pač je bilo vse kričanje, streljanje in hripavo petje brez pomena, ker spominjalo nas je nekaj na »fašenk«, nekaj na »vuzem«, a oba ta praznika imamo že za to leto za hrptom.

Ako pa so omenjeni zmage pijani junaki hoteli s tem zabavljati gosp. Kokol-u, dozda nemu predstojniku v Slatini, ter na tak način dati duška svoji radosti, ker ni bil na gorko željo g. G. ... a zopet izvoljen, tedaj pa so pokazali le svojo veliko nevhvaležnost.

Gosp. Kokol je skozi 13 let kot občinski predstojnik opravljal svoj posel vestno in točno v zadovoljnost politični oblasti in pametnim občanom. Bil je vselej mož na svojem mestu, odločen, naroden, značajan in — veren, prijatelj šoli in cerkvi. Gotovo je žrtvoval svojemu poslu mnogo truda in časa, osobito ker je bil vrhu tega še načelnik kraj. šol. sveta ravno tedaj, ko se je stavila sedanja nova šola šestrazrednica. Imel je pri tej stavbi mnogo sitnostij in težav. Za svoje trinajstletno delovanje občini na korist zasluži mož javno priznanje in hvaležnost domačih občanov, ker vse je izpeljal srečno in prav. Zdaj, ko odlaga svoje mnogoletno breme, želimo mu, da ga ohrani Bog še mnogo let čvrstega in zdravega. Njegovemu nasledniku pa priporočamo, da se vzgleduje na svojem predniku ter nastopa vedno kot mož: trden, značajan in naroden! Tega pričakujemo! Vse za vero, dom, cesarja!

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Smrt.) Dne 17. t. m. spremljali smo k večnemu počitku g. Martina Slana, posestnika in gostilničarja na Jamni. Pokojnik je stal v naši sredini kot velik prijatelj narodnega napredka, kar tudi dokazuje, da si ga je podružnica sv. Cirila in Metoda izvolila za glavnega blagajnika; bil je tudi ud bralnega in podporni ud gasilnega društva. Sploh je bil pri vseh, ki so ga poznali priljubljen in spoštovan, kar je tudi dokazal spreved njega telesnih ostankov k večnemu počitku. K pogrebu se je nabrala ogromna množica ljudstva od vseh strani. Spreved je vodil č. g. župnik Iv. Kunce v spremstvu domačih in kapelskih g. duhovnov. Doma, kakor tudi na grobu mu je domači pevski zbor zapel pod vodstvom g. organista Val. Kocbeka: »Človek glej dognanje svoje« in »Nad zvezdami«. Godba gasilnega društva je svirala v srce pretresljivih akordih pod vodstvom g. Vogrinca. Tudi moštvo gasilnega društva, kateremu je bil pokojnik poseben prijatelj, mu je skazalo zadnjo čast s svojim nastopom. Tako blagega moža, kot je bil pokojnik, pač št. Jurjevčani težko pogrešamo. Blag mu spomin!

Loče. (Dvojna zlata poroka.) Redka slavnost je bila v ponedeljek, 21. aprila. 81-letni častitljivi starček Tomaž Šuberger, po domače Tomažak, iz Suhega dola s svojo 76-letno nevesto Ano Prah in spoštovani 70 letni mož Anton Regoršek po domače Bógec, s svojo 72-letno Uršulo Stoklas, sta obhajala zlato poroko. Viditi bi moral, kako veselo in korajžno sta korakala obadva zlata para proti cerkvi, katera je bila napolnjena pobožnega, pa tudi radovednega ljudstva. Ob pol 10. uri so domači gospod župnik zakrament sv. zakona podelili enemu navadnemu

paru, potem sta pa pristopila k oltarju dva zlata para. To je bil izvanreden prizor! Veličastno so se opravili cerkveni obredi in druge molitve in potem se je darovala slovesna sveta maša večnemu Bogu v zahvalo. Po dovršeni slovesnosti v cerkvi se poda s svojo rodbino prvi zlati par v farovž, kjer so jim domači župnik napravili veseli obed, drugi zlati par je pa korakal med godbo ter v spremstvu obilne rodbine na svoj dom, kjer so se prepevale vesele pesmi in se glasile marsikateri živahne napitnice. Izrekala so se voščila, da bi oba para včakala zdrava in vesela svojo biserno, šestdesetletno poroko!

Od Sv. Martina ob Paki. (Odgovor.) V listu »Domovina« od 11. aprila 1902, št. 28, se nahaja dopis pod naslovom »Iz Rečice na Paki«. V tem dopisu napada neki dopisnik našega zaslužnega in občespoštovanega, g. Martina Pirtoška. — Dopisnik piše, da je bil naš župan izvoljen 18. sušca 1899. To pa ni res! Gosp. Pirtošek je bil izvoljen za župana dne 28. majnika 1899, od glavarstva potrjen pa je bil 8. junija istega leta. O tem se lahko vsako prepriča pri okrajnem glavarstvu ali pa pri tukajšnjem županskem uradu. Dopisnik namiguje g. Pirtošku, naj odstopi od županstva, ker mu je že 3 letna doba potekla. Iz zgoraj navedenih števil je pa razvidno, da gosp. Pirtošek se ni dolžan novih volitev razpisati. Dalje se dopisnik norčuje iz gosp. župana, češ, kako so občani veseli, da imajo tako skrbnega župana, da še po končani dobi skrbi za nje in županuje. Da, res so občani lahko veseli tako skrbnega župana, to je res. Da je to res, se razvidi iz tega, da županuje on v naši občini že 13 let. On si je v tem času pridobil mnogo zaslug. Ko ne bi bil vseh občanom, gotovo bi ne bil toliko krat izvoljen za župana. Kako se v naši občini gospodari, se razvidi iz tega, da imamo tako nizke občinske doklade, namreč po 20%. Vrh tega pa še ima občina denarja okoli 5000 kron. Jaz mislim, da so redke takšne občine! Dalje piše dopisnik o našem županu kakor bi bil kakšen nemškutar. V resnici pa je on Slovenec z dušo in telesom. Dalje mu dopisnik predbaciva, da nemško uraduje. Le pridite gospod dopisnik v občinsko pisarno in se prepričajte. Ali se ne uraduje v slovenskem jeziku? Res je, da se morebiti včasih v kakšen čisto nemški kraj pošlje kakšna nemška uloga, toda kakor rečeno, le včasih. Sicer še pa tega ne stori župan, ampak občinski tajnik, ki pa tudi ni nikakšen nemškutar, ampak Slovenec, ki vse slovensko uraduje in se nemščine le tedaj posluži, kadar razvidi, da je potreba. (To ni nikdar! Ako nemška občina ne razume slovenskega dopisa, si ga da lahko v Gradcu pri namestniji na nemško prestaviti. Opomb. uredništva.) Dalje dopisnik oponaša gosp. županu, da hrepeni po zlatem križcu. To ni druzega, ko grdo obrekovanje. Gosp. Pirtošek se ni nikoli pričakoval ali želel zlatega križca. On ni sebičen in za svoje zasluge ne pričakuje nikakšnega plačila ali odlikovanja. Zakaj toraj napadate našega župana? Čujte, gospod dopisnik! Ali Vam ne očita vest, da vse to delate le iz osebne mržnje do g. Pirtoška? Morebiti si pa tudi hočete pribaviti — županski stolec, oziroma svojim —? Hm, ne vemo, kako bo kaj slo! Si bomo pomislili, koga bomo volili! Kadar se sliši, se nekaj kuha, samo da se ne bi prismojilo! Omenjeni dopisnik tudi piše: Mi se potegujemo za univerzo, za slovensko gimnazijo itd. No, res smo radovedni, kako ste se že kaj »potegnili« za vse to? H komu kliče dopisnik: »Bodimo možje!« Da, bodimo možje, da bomo delovali v slogi za naš narod, ne pa, da bi skrbno pazili na vsako napako svojega bližnjega in ga za vsako malenkost in pri vsaki priliki po časnikih dirali. Stem za narod ne boste nič storili, pač pa se lahko stem povzroči v občini prepir, ki nam ne bo ne v čast ne v korist. Toraj vam, gospod dopisnik, tudi jaz zakličem: »Vse osebnosti na stran, ne glejmo na napake drugih, ko jih sami kolikor toliko imamo, delujmo za narod in bodimo možje.«

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katoliško slovensko politično društvo na Teharjih ima v nedeljo 27. t. m. ob pol 4. uri popoldne v gostilni g. Josipa Šušteriča svoj redni občni zbor s sledečim vsporedom: 1. Letno poročilo; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Sprejem novih udov; 5. Volitev odbora; 6. Slučajnosti. — Po občnem zboru se bode skrbelo za prijetno poučno zabavo. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Politično društvo „Naprej“ v Celju priredi svoj redni občni zbor za l. 1901/02 dne 27. aprila 1902 ob 9. uri dopoldne v gostilniških prostorih Narodnega doma v Celji. — Ker se bodo pri tem zborovanju pretresovale razmere celjske ter se razpravljalo, kako bode društvo v zanaprej postopalo zboljševanja slovenskega stališča v Celji ter se bode zborovanja vdeležilo precejšno število zavednih narodnjakov iz celjske okolice, bode to zborovanje velevažno in gotovo zanimivo. Pričakujemo toraj, da se zborovanja vdeležijo vsi narodnjaki, posebno slovenski trgovci in obrtniki celjski, za blagor katerih je to društvo v prvi vrsti vneto. Odbor.

Najvišje potrjenje sta dobila g. Rogina načelnikom, g. Günther pa načelnikovim namestnikom slovenjegraškega okrajnega zastopa.

Politični uradniki. Namestnik je imenoval namestn. koncipista dr. A. pl. Buchta in R. vit. Schlicka okrajnim komisarjem in namestniškega konceptnega praktikanta Alfred barona Walzdorff namestniškim koncipistom. Sami Nemci plave krvi.

Dr. Matija Murko, naš rojak iz Št. Urbana pri Ptuj, je imenovan rednim profesorjem filologije na graškem vseučilišču namesto upokojenega dr. G. Kreka. Gimnazijo je študiral v Mariboru, vseučilišče v Gradcu ter bil l. 1886 sub auspiciis imperatoris promoviran doktorjem modroslovja.

Častni občan. Občina Drensko rebro, Pilštajn in Zdole so izvolile č. gosp. župnika pilštanskega Marka Tomažiča častnim občanom. Čestitamo!

Poslanec vit. Berks je v državnem zboru predložil prošnjo »bral. društva v Sevnici« za dvojezični pečat pri poštnem uradu v Sevnici.

Slovenski advokat v Marnbergu. Advokat dr. Fr. Pikel se je preselil iz Kozjega v Marnberg.

Dijaški dom v Celju. V Celju se je na poziv g. dr. Iv. Dečka izvolila sedmerica gospodov, ki bo skrbela, da se sezida v Celju »Dijaški dom.«

Na Bregu pri Celju so izkopali dne 17. t. m. človeško okostnico, ko so kopali na prostoru, kjer se zida nova hiša. Sumi se, da bodo prišli na sled zločinu.

Posilinemec — obsojen. G. Martin Bresnik, znani pristaš Nemcev, čeprav slovenskega rodu, sedaj pri Sv. Marjeti blizu Maribora, je bil pri tukajšnjem okrajnem sodišču zaradi častikraje obsojen na 10 K. Heil!

Prijatelj mladine. Blg. gospod dr. Jos. Barle, c. kr. notar v Kozjem, podaril je za knjižnico mladine na okoliški šoli Slovenj Gradec 10 K. Za ta velikodušni dar se mu v imenu šolske mladine najtopleje zahvaljujeta krajni šolski svet in šolsko vodstvo. Bog plati! Vivat sequens!

Iz šole. Deželni šolski svet je dovolil, da se omoži učiteljica gospica Marija Skrlec pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža z ondotnim učiteljem g. Ivanom Tomažičem. — Na ljud-

ski šoli pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža je imenovana za učiteljico gđ. Mar. Valenčak. V pokoj stopi učit. g. Anton Voith, službujoč v šoli na Breznu in učiteljica gđ. Fr. Ekert v Marenbergu. Na ljudski šoli v Grižah pri Celju je nameščen začasni učitelj g. R. Wudler iz Mozirja.

Nova šola. V Kailu pri Dolu so ustanovili podružnično šolo, kamor bodo hodili iz Dola poučevati od 1. aprila do konca avgusta vsakega leta po trikrat v tednu.

V Zrečah je tamošnje društvo »Straža« minolo nedeljo zborovalo. Poročilo priobčimo v prihodnji številki našega lista.

Pogorela je dne 21. t. m. ob polu 8. uri zvečer Burčeva viničarija, last Urbasa na Slemenu. Ognjegasci iz Kamce so bili prvi na lici mesta.

Hum pri Ormožu. Dne 10. t. m. bile so tukaj občinske volitve. V odbor so bili izvoljeni gg. Ivanuša Martin, Ivanuša Miha, Jeremie Ivan, Lesjak Ivan, Masten Ivan, Podgorelec Ivan, Podgorelec Matija, Porekar Anton, Škrinjar Andrej, Šterman Franc, Vaupotič Jakob in Vtičar Martin, ki so vsi poštene katoliško-narodni možje. Pri izvolitvi starešinstva dne 20. t. m. hoteli so vsi odborniki v prvi vrsti pokazati dosedanjemu prvemu svetovalcu g. Martinu Ivanušu, ki je razun zadnje dobe osemnajst let izborni županoval povsem zaslužno priznanje in hvaležnost ter so ga soglasno izvolili zopet županom. Izvoljeni se zahvali za to zaupanje, a iz postavnih uzrokov izvolitev odkloni. Pri drugi volitvi bil je tudi enoglasno novim županom izvoljen vrl gospodar in narodnjak g. Ivan Masten, občinskima svetovalcema pa gg. Martin Ivanuša in Martin Vtičar. Daj Bog, da bi novi odbor srečno deloval z najboljšimi uspehi za korist občanov in mile domovine.

Na Humu pri Ormožu je umrla 10. t. m. pridna hčerka svojih skrbnih staršev 20-letna Antonija Štiber. Bila je vseskozi poštena deklica že v šoli in tudi sedaj, ko se je trudapolno šivati priučila, da bi si ložje služila svoj kruh. A pobrala jo je jetika v prezgodnji grob. Humska dekleta kupila so ji lep venec z narodnim trakom ter jo belo oblečene spremile z mnogobrojnimi občinstvom k večnemu počitku. Starši in roditelji tolažite se: zgodila se je Božja, a ne vaša volja. Bodi pokojni vsestranski večni spomin.

Rojaki! V zadevi celjske slovensko-nemške gimnazije priborili smo si Slovenci združeni z vsemi avstrijskimi Slovani sijajni vspeh. Dne 21. marca zmagala je naša pravična stvar nad narodno nestrpnostjo in zagrizenostjo tujega naroda, in opravičena radost napolnjuje vsako slovensko srce. Pa ta radost naj dobi primeren, viden, slovenskemu narodu trajno korist donesajoč izraz!

Za celjsko slovensko gimnazijo, ta tako ljuto sovražena in tako vztrajno branjen učni zavod osnujmo »Dijaški dom« v Celju! Dovolj ima ta naš gimnazijalni zavod dijakov. Ni nam jih treba loviti po vseh kronovinah avstrijskih in ni nam jih treba jemati drugemu narodu. Ali mnogo, premnogo teh naših dijakov trpi za čas svojega šolanja hudo revščino, in to pogosto ravno najbolj nadarjeni dijaki, katerim je Bog podelil sicer krasen dar, bistro glavico, ali pičlo imetka. In bridka revščina je kriva, da mnogi omaga, da ne more šole nadaljevati in dovršiti; pomanjkanje in glad vcepita marsikateremu nadebudnemu mladeniču kal hiranja in pre-rane smrti. Revščina sili mnoge, da morajo iskati si stanovanje daleč zunaj mesta, ali v mestu jemati najcenejša, vsled tega pa zaduhla, nezdrava stanovanja, ki jim kužijo zdravje in jih spravljajo v družbe, ki jim okužijo srce. — Svoj čas, pred dobrimi 15 leti osnovala se je v Celju »Dijaška hujinja«, katera si je postavila blag, človekoljuben namen, ohraniti mlada, telesno in duševno razvijajoča se bitja pred najhujšim, pred stradanjem, in ista dosega sedaj s pomočjo blagih dobrotnikov, da se nasiti vsako opodludne okoli 40 dijakov.

To je bilo dosedaj za skrajno silo. Storimo sedaj en korak dalje! Osnujmo še »Dijaški dom« v Celju, dom, v katerem bodo slovenski dijaki, ki niso tako srečni, da bi mogli študirati, bivajoč v sredi svojih dragih, ampak morajo zapustiti ljubo doma in se podati v tuji jim svet, dobili zavetje, stanovanje, v katerem se bodo vestno nadzorovali in vzgajali v pravem duhu!

Pri pogovoru, dne 18. t. m., storili so celjski Slovenci sklep, naj »Dijaška kuhinja« razširi svoj delokrog; ne samo hrano, tudi streho, dom, naj daje slovenskim dijakom v Celju; osnuje naj se »Dijaški dom« v Celju!

Pozivljamo toraj Vas rojaki, ki imate ljubeče srce za našo slovensko mladino, da prinašate prispevke za označeni namen. Spominjajte se ob vseh prilikah »Dijaškega doma« v Celju; opominjajte svoje prijatelje in znance nanj. — Pričakujemo pred vsem, da nijeden slovenski občinski zastop, nijeden okrajni zastop nobene posojilnice, nobene hranilnice ne bode zaostal! — Pa tudi zasebniki naj ne zaostajajo. Komur podelil je Bog posvetni blagor, naj pristopi kot ustanovnik »Dijaškega doma« s prispevkom 200 K ali več; komur dal je Bog manjše, naj pa od tega žrtvuje primeren prispevek! — Prispevki naj se pošiljajo naravnost na »Dijaški dom« v Celju. Podpisani odsek izkazoval jih bode vedno v slovenskih časnikih ter zabeleževal v spominsko knjigo, katera bode še pozni potomcem naznanjala imena blagodušnih prijateljev slovenske učeče se mladine.

Združimo torej svoje moči, da se dvigne kmalu ob bistri Savinji v Celju »Dijaški dom«!

V Celju meseca aprila 1902.

Lovro Baš, c. kr. notar, **Anton Cestnik**, gimn. profesor, **dr. Ivan Dečko**, odvetnik, **Jos. Kožuh**, gimn. profesor, **Franc Ogradi**, opat, **dr. Josip Sernec**, odvetnik, **dr. Josip Vrečko**, odvetnik.

Za varstvo riboreje je odredilo štajersko namestništvo, da se bodo strogo nadzorovala vsa ona industrijska podjetja, ki spuščajo svoje tovarniške odpadke v vode, da se ne bo zopet pripetilo, kakor v reki Anizi, kjer so vse ribe uničene vsled zaničnosti neke tovarne.

Cerkvene stvari.

Kanonično umeščenje. Dne 21. t. m. je bil mil. g. kanonik dr. Martin Matek v stolni cerkvi po prevz. gospodu knezoškofu slovesno umeščen.

Cerkveno slavlje v Št. Petru pri Mariboru. Kake so družine, taki so narodi, take so države, taka je cela človeška družba. Pomen družin je katoliška cerkev vedno v vsej važnosti upoštevala. Družinam je poposvečevala posebno dušeskrbno pozornost. V naši škofiji se je pod našim sedanjim škofom ustanovila družba sv. Družine, koje namen je, da se ohranijo družine naše škofije v pravem krščanskem duhu. Naš mil. knez in škof gledajo z očetovsko skrbjo na to cerkveno družbo. Koliko jim je pri sreji pravi duh v naših družinah, pokazali so tudi zadnjo nedeljo dne 20. t. m., ko so šli v bližnji Št. Peter blagoslavljat podobo sv. Družine za cerkev. Naše krščansko dobro ljudstvo je sprejelo svojega nadpastirja s spoštljivo ljubeznijo in mu je hvaležno za očetovski obisk. Obljubljeno nam je daljše poročilo o zadnje-nedeljskem slavlju v Št. Petru.

Razstava cerkvene oprave. Prihodnjo nedeljo, dne 27. aprila t. l. ob 11. uri predpoldne bodo naš premilostljivi knez in škof razstavo cerkvene oprave družbe vednega čiščenja slovesno odprli v samostanu velečastitih oo. frančiškanov. — Razstavo si zamore vsakdo isto nedeljo in naslednje tri dni brezplačno ogledati. — **O p o m b a:** Družbi bi bilo vstreženo, ako bi veleč. cerkvena predstojništva vrnila zabojčke za kazule, ki jih imajo hranjene.

Društvena poročila.

Slovanska čitalnica v Mariboru priredi dne 4. maja velik koncert. Za poznejši čas se pripravlja slovenska igra »Deseti brat«.

Za slovensko šolo v Mariboru so darovali: Neimenovan namesto venca na grob kardinala Misije 5 K, dva Čeha v veseli slovenski družbi 2 K.

Občni zbor hranilnice in posojilnice pri Sv. Kunigundi n. P. se je iz nepričakovane zadržke preložil na nedeljo, dne 27. aprila z istim vsporedom. — Načelstvo.

Iz Sv. Jurja v Slov. gor. Da se ugoti dolgo gojeni želji Šent-Jurčanov, ustanovili smo končno vendar društvo »Edinost«. Pri ustanovnem shodu tega mladega društva so bili voljeni v odbor sledeči gospodje: Rošker Janez, veleposestnik na Malni, načelnik; Belec Franc, veleposestnik v Žičah, njegov namestnik; Perger Matej, učitelj, tajnik; Kraner Jurij, veleposestnik v Šent Jurskem dolu, njegov namestnik; dr. Somrek Josip, kaplan, knjižničar; Švajker Franc, posestnik pri Sv. Jurju, blagajnik; Kranjc Franc, veleposestnik na Malni, njegov namestnik; Kur-nik Franc, posestnik v Gasteraju in Caf Jožef, krčmar pri Sv. Jurju, odborniki. Imenovani možje korenjaki so vsekakor porok plodonosnemu delovanju tega novoustanovljenega društva. Vsegamogočni mu podeli obilo sreče in blagoslova od zgoraj, da bi bilo njegovo delovanje tudi v resnici v blaginjo našega ljudstva. — Prvi občni zbor bo dne 4. majnika t. l. Vsakdo je povabljen in dobrodošel gost.

Dijaški kuhinji v Ptuj so razven v zadnji št. našega lista že imenovani darovalcev še sledeči p. n. gospodje darovali: Šuta Al., župnik pri Sv. Marjeti 2 K; Keček And., kaplan pri Sv. Rupertu 2 K; Tomanič Janez, župnik pri Sv. Urbanu 5 K; prof. Majcen 2 K. Mesečni 2 kroni darujejo p. n. gg.: dr. Brumen, odvetnik; Cilenšek M., profesor; Horvat Frid., mestni kaplan; Moravec Fr., vikar; Podvinski A., beneficijar; Ožgan S., c. kr. notar; o. Peter Žirovnik, minorit in 1 krono dr. Ozvald K., profesor — vsi v Ptuj. — Prisrčna hvala vsem blagim dobrotnikom.

Št. Pavel pri Preboldu. Tukajšno katoliško izobraževalno društvo je pretečeno nedeljo svojim udom in neudom priredilo zopet enkrat prav veseli dan. Pod prostornim župniškim kozolcem, katerega je naša mladina lepo okinčala, zbrala se je velika množica gostov iz domače in sosednih župnij. Prva točka veselice je bila »Kmet Herod« ali »gorje mu, ki pride dijakom v pest«. Naši mladeniči so izvršili vrlo in v občno zadovoljnost gledalcev svoje uloge. Po tej šaljivi igri je č. gosp. E. Vračko govoril o važnosti tiska — da je tisek dandenes velemoč, in koliko hudega stori slabi, in koliko dobrega pa doseže dober tisek. Vse je zvesto in pazljivo poslušalo navdušenega govornika. Upamo, da ne bo brez sadu. Tretji del veselice pa je bila igra »sv. Neža«. Kakor prva, tako se je tudi ta igra najbolje obnesla. Igralke so bile vse po takratni rimski noši oblečene, zato je bila igra tem bolj zanimiva. Kip malike je prav spretno izdelal tukajšnji domači mladenič. Vsi gostje so se veselili in zadovoljni vračali. Naši mladini pa in vsem drugim požrtvovalnim društvom, ki tako veliko storijo v korist društva in to vse brezplačno, bodi vsa čast in hvala! Naj ohranijo svojo požrtvovalnost, da bode društvo tudi za naprej tako lepo cvetelo in skrbelo za pouk in zabavo.

Sv. Ana n. K. v Slov. gor. Ko je priredilo tukajšnje bralno društvo dne 13. aprila t. l. že tretji zabavni večer v tem letu, so mladeniči-igralci spet pokazali, kaj zmored pridnost in vstrajnost. Toda ne le tem, ampak tudi našim mladenkam, udom bralnega društva, ki so nam skrbela za petje, gre čast in hvala za ta večer, kakor tudi slavnim

godcem, ki so sodelovali pri godbenem koncertu in pri godbeno-pevski igri »Sanje«. — Šaljiva sodnijska smešnica »Kakor ti meni, tako jaz tebi«, ki se je prva predstavljala, je skrbela za smeh. Skopi krčmar, ki je vbo-gemu loncevezarju hotel računati celo duhanje in vohanje vabljive vonjave pečenk, je na veselje in zadovoljstvo občinstva vsled razsodbe sodnikove moral propasti s svojim za loncevezarja bogato napravljenim računom. — Mladenič Št. Iljski, Fr. Žebot, ki je imel na to govor, je navduševal mladino za bralna društva, naredil dober utis na poslušatelje. Prav dobro v naslednjem pa se je obnesla krasna igra z godbo in petjem, v petih dejanjih, »Sanje«. Kar je »Lurška pastarica« za dekleta, to so »Sanje« za mladeniče. Obe igri ste precej težavni, a dovršeno lepi po vsebini. A »Sanje« so po zunanem svojem utisu le tedaj rajsko-krasne, da se zaziblješ tudi ti gledalec s spavajočim Vinkom v drugi svet med angeljce nebeške, ako prične ob začetku in v 5. dejanju ob koncu sna Vinkovega, ob kojega strani stoji nebeški angelj s povzdignjenim križem, igrati za odrom na lahko, kakor od daleč, godba pomešana z angeljskim zborom — prizor, ki je od bengalične luči razsvetljen, resnično veličasten! Vinko, sin bogatega Kremena, Fr. K. in angelj, deklica H. D. sta največ pripomogla med igralci do tega čarovitega utisa. — S to igro je bil vspeh večera zvršen. Nastopila pa sta še dva govornika nepričakovano. Prvi, mladenič od Št. Jurja na Ščavnici, nam je prinesel bratske pozdrave ondotnih mladeničev in mladenk, drugi pa gospod predsednik bralnega društva pri Sv. Antonu v Slov. gor., posestnik in godec Jurančič, je v krepkih in zbranih besedah risal blagodejno delovanje bralnega društva sploh, koje zedinja svoje ude, da jih lika, ki pa njim je tudi trdnjava in opora zoper narodne sovražnike. — Naj ostane ta večer, zlasti »Sanje«, vsem nepozabljiv, da bi, kakor v tej igri, tudi pri nas vseh zmagoval svitli angelj vere in slovenske narodnosti zoper satana laži in nemškutarstva! To daj Bog!

Ormoška moška podružnica Sv. Cirila in Metoda izvolila si je pri letošnjem obnem zboru za predsednika g. dr. Oroslava Kristan, za blagajnika g. Ladislava Jeršeta in za tajnika g. Antona Porekar. Njihovim namestnikom pa gg. Adolfa Rosina, Davorina Trstenjak in Davorina Stanič. Kot zastopnika k obnem zboru gg. Vekoslava Mikl in Antona Porekar.

Ormoška ženska podružnica sv. Cirila in Metoda izvolila si je pri letošnjem obnem zboru za predsednico gospo Rožo Mikl, za blagajničarko gospo Marijo Gomzi in za tajnico gđeno Urško Kuharič. Namestnice tem so gospe Angela Porekar, Julijana Rajšpin in Helena Jursič. Kot zastopnica k obnem zboru se izvoli gđena Marija Štupca.

Iz drugih krajev.

Cerje-Tužno pri Varaždinu. Včeraj 22. t. m. popoldan ob 4. uri dospel je zračni balon z dvema grofoma Thun iz Prage v spremstvu nekega tovarnarja in pod vodstvom enega nadporočnika. Balon se imenuje »Meteor« in je lastnina nadvojvoda Franc Salvatorja. Zračni plov odjadral je iz Prage isti dan zjutraj ob pol 7. uri, popoldan ob 3. uri pasiral Muro in se ob 4. uri popoldan vsled preneha vetra na železniški postaji Cerje-Tužno pri Varaždinu usidral. Z večernim vlakom odpeljala se je gospoda nazaj v Prago.

Smrt nevarnega blaznika. V goriški bolnišnici je umrl te dni zblazneli kamnosek France Purič iz sežanskega okraja, katerega so prepeljali v norišnico dne 31. decembra 1900. Znorel je vsled ljubosumnosti proti svoji ženi. V tej svoji strasti in blaznosti je v svojem kraju ranil več oseb, predno so ga prepeljali v norišnico. Ta nesrečnej je bil najnevarnejši norec v goriški norišnici. Posrečilo se mu je tudi dvakrat uteči iz no-

rišnice; ker je bil jako močen, je z rokami zrušil zid in šel. Pri neki drugi priliki se mu je posrečilo na način divjakov z drgnjem lesa ob les, da je napravil ogenj in res zažgal svojo slamnico in je tudi hotel zažgati vso norišnico. Pazniki so seveda pravočasno zapazili njegovo vedenje in so mu preprečili namero.

Predprave nekaterih avstrijskih polkov. Polk kneza Cumberlandskega ima pravico radi posebnega junaštva, ki jo je izpričal v bitki pri Wagramu 5. julija 1809, da sme pri vsaki priliki igrati koračnico grenadirjev. — Dragonski polk št. 14 se bo imenoval za vse čase »polk Windischgraetzov« in vsled zmagoslavne bitke pri Kolinu se morajo briti vsi možje, od najnižjega do polkovnika. Zakaj? V tem polku so bili ob času sedemletne vojske sami golobradi novinci in vojskovodja ni pričakoval od takih junakov vspeha. A »golobradi« so odločili bitko, v kateri je bil »velikanski Fric« premagan. Od tistega časa se polk brije. Pri novi organizaciji 1866. leta je nehala predprava Windischgraetzovih dragoncev, a leta 1875 je bila zopet ponovljena. Častniki, kateri so od tega polka premeščeni k drugemu polku, imajo še za nadalje pravico, da se tudi brijejo. — Dragonski polk kneza Montecuculija ima pravico, da sme, kadar je »v službi«, prehajati celo skozi dvorni grad na Dunaju z godbo ter razvito zastavo in polkovnik ima pravico, da sme, kadar je v polni oborožbi, koj naravnost brez napovedi stopiti pred cesarja.

Železniški vlak v čakalnici. Na kolodvoru v Franciji Saint-Valeryen-Canax priletel je železniški stroj z dvanajstimi praznimi vozovi s tako silo v poslopje, da je predrl steno in se hkratu znašel v čakalnici prvega razreda. Strojov dimnik in tender sta bila sicer poškodovana, a strojevodju in kurilcu, ki sta mirno ostala na svojem mestu, se ni zgodilo nič hudega.

Povratki v katoliško cerkev. V New-Yorku v cerkvi sv. Frančiška Salezijskega je sprejel o. O'Conner 40 protestantov v katoliško cerkev. Med njimi so bili profesorji, pisatelji, časnikarji, umetniki in nekaj protestantskih pastorej. Najnovejša statistika kaže, da se je v pretečenem letu vrnilo v tem mestu 900 oseb v katoliško cerkev. Bile so to same častivredne in blage osebe, o katerih se je izrazil protestantski govornik: »Dobri nas zapuščajo in postajajo katoliki; slabi pridejo k nam in postanejo protestantje.«

Papež Leon XIII. in starost. Sedaj ob jubileju sv. očeta pravi neki francoski list, da je v rodbini papežev že od nekdaj navadno, da člani iste družine visoko starost. Tako je brat papežev kardinal Pecci doživel 84. leto, a drugi njegov brat 91. leto. Prejšnji telesni zdravnik papežev je dejal pri neki priliki, ako Leona XIII. ne zadene kaka težka bolezen, doživi brezdvomno visoko starost,

ker je povsem zdrave konstitucije. No, in naš sv. Oče je res na tem, da morda doživi stoletnico svojega rojstva, ker ne čuti nikakih težkoč in slabosti, ki jih ima navadno starost v svojem spremstvu. Ko je bilo pred nekaj časa več njegovih kardinalov bolehnih, dejal je sv. oče šalivo: »Vse boleha, samo mi mladi ljudje smo zdravi.« Za vladanja sedanjega papeža umrli so trije državni tajniki in 138 kardinalov.

Zapeljivca svoje žene in hčere ustrelil. Šime Gjelahič je bil hišni prijatelj Pavla Posavaca v Gorjanu. Pavel Posavac je zaupal svojemu prijatelju, a ta ga je nesramno osleparil. Zapeljal mu je ženo in naposled še — hčer. Hčer je očetu jokaje izpovedala svoj greh. Ko je Gjelahič zopet prišel na posete, ga je Posavac na pragu svoje hiše ustrelil. Sedaj je Posavac obsojen k — smrti na vešalah.

Višek dresure so občudovali nedavno Amsterdamčani v nekem cirkusu, ki sedaj ondi gostuje. Krotilec levov vrgel je zverinam kos mesa, a položil je svojo nogo na meso in levi so se — odplazili v kot. Vse je občudovalo to dresuro in nekdo je vprašal storilca, ako bi levi to tudi storili, ako bi tri dni nič ne jedli. »Da«, odgovoril je krotilec. Moža sta takoj stavila za visoko stavo. Mož, ki se je podal s krotilecem zveri v stavo, je najel nekaj ljudi, ki so tri dni pazili, da levi res niso dobili nič jedil. Tretji dan je bil cirkus natlačen radovednega občinstva. Krotilec stopi med leve, vrže jim kos mesa, levi divje zatulijo, krotilec pa stopi na meso, povzdigne bič in levi se — ne zganejo. Nato pobere krotilec kos mesa in ga vrže levom še enkrat. V hipu so levi meso požrli. Krotilec je dobil veliko stavo. Smejoč se, je povedal občinstvu skrivnost, kako je leve tako sijajno ukrotil. Ko je vadal leve, jim je vedno najprej vrgel kos mesa napojenega s petrolejem. Levi tako meso niso marali. Potem jim je vedno vrgel vžitno meso. Sedaj so levi vedno mnenja, da je prvi kos vedno napojen s petrolejem, zato ga ne marajo in planejo na meso, ko ga jim šele drugič vrže.

Velika kneginja in dijak. V petrograjski aristokraciji gre — tako poročajo neki listi — od ust do ust presenetljiva povest, katere glavna junakinja je velika kneginja Jelena, hči carjevega brata. Veliko kneginjo so hoteli dati generalu Viktorju

Napoleonu, potomcu velikega francoskega cesarja Napoleona I., ali ona ni mogla zapopasti, zakaj naj bi se pokorila dvorni želji, ko je naklonjena ubogemu dijaku. Ker je vedela, da car ne privoli v njeno zvezo, pa je poiskala drugo pot, da doseže cilj svojega srca. Predlagala je dijaku, da bi pobegnila v inozemstvo, kar je dijak kajpada takoj hotel izpeljati. Ali bila nista dovolj previdna in redarstvo ju je zasačilo v Varšavi. Tu so ju ločili: kneginjo so odvedli nazaj na dvor, dijaka pa — v Sibirijo.

Gospodarske drobtinice.

Omejitev živinskega prometa iz Štajerskega na Primorsko. Oziraje se na to, da se je iz Štajerskega zanesla kuga, je c. kr. namestništvo v Trstu z razglasom z dne 25. marca 1902, št. 7880 radi svinjske kuge prepovedalo uvažati svinje na Primorsko iz političnih okrajev Bruck o/M., Judenburg, Ljubno in Ptuj.

Loterijske številke

Line 19. aprila:	63, 23, 15, 71, 75,
Trst 19. aprila:	82, 70, 87, 14, 6

**Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena**

**Kathreinerjeva • • • •
Kneippova sladna kava**

Društvena naznanila.

Dne 27. aprila: Sv. Urban pri Ptuj, osnovni zbor bral. društva. Govori g. Fr. Gomilšek.
» » » » Bral. društva v Tinjah« popoldan zborovanje. Govori g. Bele o vinoreji.
Dne 4. maja: Koncert »Kmet. bral. društva v Gor. Radgoni« v gostilni »pri Angelju« s tamburanjem, petjem, četvorko na lok in deklamacije.
» » » » Bral. društva pri Sv. Rupertu v Sl. gor. veselica popol. ob 3. Petje in igri: »Kmet Herod« in »Jeza nad petelinom in kes«.
Dne 11. maja: »Dekliške zveze bral. društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici« velika spomladanska slavnost pri podružnici Sv. Duha na Starigori.

Vabilo

na

občni zbor

„Okrajne posojilnice v Ljutomeru“

ki se bode vršil

v nedeljo, dne 4. majnika t. l. ob 8. uri dopoldne
v Fran-Jožefovi šoli v Ljutomeru.

Dnevni red:

200 1—1

1. Poročilo nadzornišтва o računu za l. 1901.
2. Izločitev udov.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzornega svetovalstva.
5. Razni predlogi.

Ako bi ta na 8. uro sklican občni zbor ne bil sklepčen, se vrši ob 10. uri istega dne z istim dnevnim redom in v istih prostorih drugi občni zbor, kateri bode v smislu zadružnih pravil sklepal veljavno tudi ne oziraje se na število navzočih zadružnikov.

V Ljutomeru, dne 16. aprila 1902.

Kukovec, ravnatelj.

Služba

cerkovnika in organista
v Apačah je izpraznjena.

Prosilci, (nemškega jezika zmožni), v prvi vrsti cecilijanci, naj se oglasijo do 20. maja pri cerkvenem predstojništvu v Apačah (Abstall) pri Radgoni. 196

Posestvo

10 minut od Sv. Trojice v Slov. gor. obstoječe iz travnika, njiv, gozda in obširnega sadonosnika z gospodarskim poslojem v skupnem merilu 10 oralov se prostovoljno in po ceni prodaja. Ponudbe: Upravištvu „Slov. Gosp.“ 195

Novo!

**Molitvenik
Sveto opravilo.**

Za mladino in tudi za odrasle.

Spisal

Jožef Čede,
kapelan.

Cena 70 vin, po pošti
10 vin. več.

— Priporoča —

tiskarna sv. Cirila.

Novo!

Semena!**Semena!****Razne vrste pese (rone)**

dalje raznovrstno semena za zelenjavo, cvetlice, posebno pa za
detelje in trave
vseh vrst in v najboljši kvaliteti priporoča 89 12-6

M. Berdajs,

Maribor trgovina z mešanim blagom in semenjem Maribor

Najboljši

nje, množi mleko ter jajca, naredi živino močnejšo in tvori trdo meso. 563 9-8

Za vsako žival neobhod. potrebno. Popisi zastoj.

M. Barthel & Co., Dunaj X.

Prodajalnica v Mariboru: M. Berdajs, L. H. Korošec, Franc Frangež, Josip Kavčič, S. Novak, Max Wolfram in Pahnerja sinovi.

je Barthelno klajno apno, ono prepreči lizavost in glodanje lesa, prepreči mehčanje kosti, prepreči hujšanje, naredi živino ješčo, ukrepi prebavilja

prašček**za živino****Ročna sejalnica**

za sejanje deteljnega in travnega semena, rži, ovsa, ječmena, koruze itd.

Posebno se priporoča za gorate kraje. Zelo po ceni in trpežna.

Novo!

Ugodnosti: prihranjenje semena, enakomerno in hitro sejanje.

Prospekti na zahtevanje.

Novo!

Komad 50 K po povzetju. Prospekti na zahtevanje.

Glavna zaloga:**Echinger & Fernau**

454 25-15

Dunaj XII, Neubaugürtel 7-9.

Usojam si naznaniti, da sem

v Marnbergu

otvoril odvetniško pisarno.

Dr. Franc Pikl.

193 1-1

Zahvala.

Za mnogobrojno nam izkazano sočutje in tolažbo ob prebriski izgubi preljubljivega nam soproga oziroma očema itd. gospoda

Martina Slana,

posestnika in krčmarja,

izrekamo najpristranejšo zahvalo prečastiti duhovščini domači kakor tudi čč. gospodoma od Kapele, nadalje slav. učitelstvu, pevskega zboru za ganljivo nagrobnico; slav. gasilnemu društvu ozir. godbi gasil. društva; potem tudi vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, došlim od blizu in daleč, ki so sočutno njegove telesne ostanke spremljali k večnemu počitku.

Sv. Jurij ob Ščavnici, dne 21. aprila 1902.

Žalujoci ostali.

199 1-1

Vsaka beseda stane 2 v.

Najmanjša objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 v.

Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnistvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Posestvo, obstoječe iz hiše, velikega gospodarskega poslojja, 7 oralov travnika, 5 oralov gozda, 5 oralov deteljišča in 6 oralov njiv, se pod zelo ugodnimi pogoji proda. Kje? se izve pri upravnistvu. 160 3-1

Lepo posestvo, (njive, travnik in log) z velikim gospodarskim poslojjem in z usnjarsko delavnico, ki je zidana par korakov od hiše in mimo koje teče potok, je na prodaj. Lega divna. Ostalo po dogovoru. Matilda Veselič, posestnica v Logarovcih pri Sv. Križu na Murskem polju. 169 2-1

Posestvo, 10 minut od Šmarja pri Jelšah, obstoječe iz travnikov, njiv, nekaj vinograda, hiša z gospodarskim poslojjem, vse skupaj meri okoli 9 oralov, se po ceni iz proste roke proda. Oglasila naj se pošiljajo pod I. M. Rečičkavas na Paki. 189 2-1

Lepa hiša s šestimi stanovanji, veliko kletjo, gospodarskim poslojjem, zraven vrt za zelenjavo in studenec, potem šest stavbišč se proda za ugodno ceno. Hiša je sposobna za vsako obrt, posebno pa za

trgovino. Oddaljena je četrto ure od Maribora, na cesti z velikim prometom, v bližini čez 50 hiš. Janez Ledinek v Novi vasi št. 149 pri Mariboru. 194 1-1

V najem se da.

Trgovina z mešanim blagom se da v najem v nekem trgu na Spod. Štajerskem. Kje? pove upravnistvo lista. 187 2-1

Proste službe.

Slikarskega učenca sprejme takoj Franc Kollar, slikarski mojster v Mariboru, Viktringhofgasse 12. 153 3-1

Prodajalec v trgovini mešanega blaga se išče. Plača po dogovoru. Oglasiti se je pri „Kmetijskem društvu pri Sv. Emi“, pošta Pristava. 162 3-1

Deklica 13 1/2 leta stara, iz poštene kmetijske hiše, išče službe pri kaki mali družini v kakem trgu v okolici Celja ali Savinjski dolini. Naslov: št. 5, 8. pošta Polzela, Sav. dolina. 186 3-1

Oženjen organist z dobrimi spretnostmi išče službe. Naslov pove upravnistvo tega lista. 188 1-1

Naznanilo.

Vsled toplega zimskega vremena bode bržkone tudi letos pokončala medena rosa trto.

V svrhu uničevanja medene rose (*Oidium Tuckeri*) oddaja deželno poskuševališče (Landes - Versuchsstation) v Gradcu (Heinrichstrasse 47) in deželno poskuševališče v Mariboru žvepleni prah v vrečah po 50 kg za 8 K (100 kg 16 K). — Pod 50 kg se ne oddaja.

Naročila se naj pošljejo z denarjem in z natančnim naznanilom naslova (zadnje pošte ali železnične postaje) na jedno navedenih poskuševališč. Žvepleni prah je najfinejše vrste (90 do 95 % droben) in se njega čistost preiskuje pred pošiljanjem od deželnih strokovnjakov.

Vsaki pošiljatici se pridene o porabi žvepla kratko navodilo. 197 3-1

Gradec, 15. apr. 1902.

Od dežel. odbora štajer.**30-40 drvarjev**

sprejme Sigmund Braun v Köflach. Dela je do jeseni t. l. 171 2-1

Dražba posestva.

Posestvo št. 51 in 71 pri Sv. Trojici v Slov. gor. (nekdanj last zdravnik Deanino) se bode po dražbi prodajalo pri c. kr. okrajni sodnji Sv. Lenart v Slov. gor. dne 2. majnika t. l. dopoldne ob 11. uri. Cena 6602 K 40 v. Opozorjamo gg. penzioniste in obrtnike, za katere je to posestvo posebno primerno. 202 1-1

Izjava.

Dne 3. sušca 1902 sem jaz, podpisani, Miha Lorenčič, kmet v Spod. Gasteraju, slavno posojilnico pri Sv. Lenartu v krčmi g. Sekola brez vsakega vzroka obrekoval, preklicem torej moje lažnjive besede kot neresnične in prosim javno odpuščanja.

198

Miha Lorenčič,**Pridna deklica**

iz boljše hiše

se sprejme

v dobro meščansko hišo, kjer se bode učila brezplačno v vseh hišnih opravilih posebno pa v kuhanju. Vstop s 1. majem t. l. Nekoliko znanja nemškega jezika se želi. Deklica se naj predstavi pri upravnistvu „Slov. Gosp.“ 201 1-1

Vizitnice

vsakojake vrste

priporoča

tiskarna sv. Cirila.

Zajamčeno pristno mašno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi priporočil je ljubljanski škofijski ordinarijat v svojem glasilu leta 1898. za nakup zajamčeno pristnega mašnega vina veleč. duhovščini, zato, ker je omenjeno društvo glede razpošiljanja mašnih vin pod strogim nadzorstvom žup. dekana v Vipavi.

Razpošilja se od 56 litrov naprej po 84 kr. in više po stopinjah kvalitete za 100 litrov loco kolodvor Postojna. Rudeče namizno vino in večje množine ceneje.

Na zahtevanje se pošilja uzorce. Posoda se zaračuni po dobavni ceni, ali se ista franko vrne v šestih tednih. 190 3—1

Kmetijsko društvo v Vipavi (Kranjsko).

Venček cekvenih pesmij za šolarje

je izšel v VI. popravljenem natisu. — Komad
velja 20 v., 50 komadov za 8 K 50 v., 100 komadov
16 K. **proti predplači.**

Poština za komad 4 v., za
50 in 100 komadov 30 v.
Naročuje se v tiskarni sv.
Cirila v Mariboru.

Zelo priljubljena knjižica
mež mladino povsod, kjer
so jo naročili.
Vsak šolarbi jo moral imeti.

VABILO

rednemu letnemu občnemu zboru Posojilnice v Celju,

reg. zadruga z neom. zavezo,

Vorschussverein in Cilli, registrierte Genossenschaft mit unbeschr. Haftung,
kateri se bode vršil 192 1—1

v petek, dne 2. majnika 1902,

ob 2. uri popoldan, v sejni dvorani Narodnega doma v Celju,
s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev letnega računa za l. 1901.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Razni predlogi.

Celje, dne 18. aprila 1902.

Načelstvo.

Slovenska liturgična knjiga!

Novo!

Novo!

Obrednik za organiste.

Obsega vse obrede, ki se obhajajo med letom po župnijskih cerkvah na deželi n. pr. na Svečnico, Pepelnico, Cvetno nedeljo, Veliki teden, Markovo i. t. d., blagoslovljanje vode na praznik sv. Štefana, vina na god sv. Janeza, hiš na god sv. Treh kraljev, nove šole, novih orgel i. t. d., sprejem novega župnika, škofa i. t. d. Knjiga lično v platno vezana z rudečo obrezo stane s pošto vred 1 K 60 v. pri založniku č. g. M. Štraku, kn. šk. revidentu v Mariboru, Štajersko.

Novo!

Novo!

Koralni napevi v navadnih notah!

Zahvala.

Ker mi ni mogoče, da bi se vsakemu posameznemu zahvalil za mnogoštevilne dokaze ljubeznivega sočutja ob smrti svojega predragega sina, gospoda

Lovrenca Fekonja,

izrekam tem potom pristrčno zahvalo domačima dušnima pastirjema, slav. domačemu učiteljstvu, č. gosp. kapelanu od Sv. Lenarta za vodstvo petja, blgr. g. Fr. Kranjcu, c. kr. davčnemu kontrolorju; g. Negovetiču, c. kr. kancelistu; zastopnikoma c. kr. finančne straže; g. koncipijentu Šilecu, sl. lenarčemu pevskega zboru, kakor tudi domačim pevcem in pevkam; mladeničem, vsem ljubim sorodnikom od blizu in daleč; sploh vsem, ki so se rajnega spominjali na kakoršenkoli način in ga spremili k zadnjemu počitku.

Sv. Benedikt v Sl. gor., 15. aprila 1902.

191 1—1

Franc Fekonja,
veleposestnik v Trotkovi.

Oddaja šolske stavbe v Studenica pri Poljčanah.

Odda se stavba novega šolskega poslopja v Studenica pri Poljčanah, obsegajočega 3 učne sobe in 2 manjši sobi.

Ustmena zniževalna licitacija se vrši v nedeljo, dne 27. aprila 1902 točno ob 11. uri dopoldne v starem šolskem posloju v Studenica.

Stavba se odda skupaj le enemu podjetniku.

Izključna cena je 31.340 kron.

Podjetnik je obenem primoran kupiti od tukajšnjega krajnega šolskega sveta že za stavbo pripravljen les za dnevno ceno.

Stavbeni načrti, stroškovnjak, stavbeno dovoljenje in stavbeni pogoji so pri domačem gosp. nadučitelju Oton-u Vobič-u na vpogled razpoloženi.

Vsak dražbitelj mora pred pričetkom dražbe položiti varščino 10% izključane cene.

Krajni šolski svet v Studenica pri Poljčanah,
dne 1. aprila 1902.

Jožef Turin,
načelnik.

185 1—1

Slovinci!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!

VABILO

na

občni zbor

Kmetijske zadruga za Slovenjgradec
in okolico s sedežem v Slov. gradci,

ki se vrši

v nedeljo, dne 4. maja 1902, ob 3. uri popoldne
v prostorih zadruga v Slovenjgradci.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrdilo letnega računa.
3. Volitev načelnika
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

183 2—1

Ako bi ta občni zbor ob zgoraj določeni uri ne bil sklepčen, vrši se isti dan ob 5. uri popoldne z enakim dnevnim redom drug občni zbor, kateri je sklepčen pri vsakem številu.

Načelstvo.